

OBSAH

0. SLOVO ÚVODEM	8
1. ÚVOD.....	9
2. ROZBOR PRAMENŮ A LITERATURY.....	12
2.1 ARCHIVNÍ PRAMENY.....	12
2.2 TIŠTĚNÉ PRAMENY.....	15
2.3 LITERATURA.....	15
2.3.1 Historiografická literatura.....	15
2.3.2 Odborná literatura.....	16
2.4 ÚSTNÍ SVĚDECTVÍ.....	16
3. INSTITUCIONÁLNÍ MIMOUNIVERZITNÍ BÁZE VĚDY V ČESKÝCH ZEMÍCH.....	19
4. KANCELÁŘ SLOVNÍKU JAZYKA ČESKÉHO.....	26
4.1 SLOVNÍK JAZYKA ČESKÉHO.....	26
4.2 KANCELÁŘ V HLÁVKOVĚ PALÁCI.....	27
4.3 DIALEKTOLOGICKÁ A PRAVOPISNÁ KOMISE.....	29
4.4 SBĚR SLOVNÍKOVÉHO MATERIÁLU.....	29
4.5 EXCERPCE ODBORNÉ TERMINOLOGIE.....	33
4.6 PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA A OBDOBÍ PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY	33
4.7 STÁTNÍ JAZYKOVÝ ÚSTAV.....	38
4.8 PERSONÁLNÍ SITUACE KANCELÁŘE.....	39
4.9 STĚHOVÁNÍ KANCELÁŘE.....	41
4.10 DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA.....	43
4.11 CESTA KE VZNIKU ÚSTAVU PRO JAZYK ČESKÝ.....	44
5. ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ ČSAV (1946–1952).....	46
5.1 VZNIK A ORGANIZACE ÚJČ.....	46
5.2 ODDĚLENÍ LEXIKOGRAFICKÉ.....	48
5.3 ODDĚLENÍ DIALEKTOLOGICKÉ.....	50
5.4 ODDĚLENÍ PRO STUDIUM NOVÉ SPISOVNÉ ČEŠTINY.....	52
5.5 ODDĚLENÍ PRO ZKOUMÁNÍ VÝVOJE ČESKÉHO JAZYKA.....	54
5.6 ODDĚLENÍ TERMINOLOGICKÉ.....	55
5.7 ODDĚLENÍ BIBLIOGRAFICKÉ.....	56
5.8 ČASOPISY.....	57
5.9 SPOLUPRÁCE SE SLOVENSKEM.....	58
6. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ÚSTAVU PRO JAZYK ČESKÝ ČSAV.....	59
6.1 UMÍSTĚNÍ PRACOVNÍŠTĚ.....	59
6.2 VIII. SEKCE FILOLOGICKO-LITERÁRNÍ ČSAV.....	60
6.3 VĚDECKÉ KOLEGIUM JAZYKOVĚDY ČSAV.....	61
6.4 ODDĚLENÍ PRO VĚDY SPOLEČENSKÉ ČSAV.....	64
6.5 ORGÁNY ÚJČ ČSAV.....	65
6.6 VĚDECKÁ ODDĚLENÍ ÚJČ ČSAV 1953–1982.....	71
6.7 REORGANIZAČNÍ ZMĚNY V SOUSTAVĚ ODDĚLENÍ ÚJČ V OSMDESÁTÝCH LETECH.....	79
6.8 ORGANIZAČNÍ ZMĚNY V LETECH 1990–1992.....	82
6.9 JAZYKOVĚDNÉ SDRUŽENÍ (JS).....	84
6.10 VLIV POLITICKÝCH UDÁLOSTÍ NA PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ ÚJČ.....	85

7. NÁSTIN TEORETICKO-METODOLOGICKÉHO RÁMCE LINGVISTICKÉ PRÁCE V POVÁLEČNÉM ČESKOSLOVENSKU.....	89
8. GRAMATIKA V ÚJČ ČSAV.....	94
8.1 FONOLOGIE.....	94
8.2 MORFOLOGIE A SYNTAX.....	95
8.3 TEXTOVÁ GRAMATIKA.....	98
8.4 VALENČNÍ SLOVNÍK.....	98
8.5 PŘEKLADY.....	99
8.6 KVANTITATIVNÍ POPIS GRAMATIKY.....	99
8.7 SEMINÁŘE.....	99
8.8 AKADEMICKÁ MLUVNICE ČEŠTINY.....	99
8.9 SLOVOTVORBA.....	101
9. STYLISTIKA A TEXTOVÁ LINGVISTIKA V ÚJČ ČSAV.....	104
9.1 STYLISTIKA.....	104
9.2 TEXTOVÁ LINGVISTIKA.....	108
10. JAZYKOVÁ KULTURA V ÚJČ ČSAV.....	112
10.1 POPULARIZAČNÍ ČINNOST.....	113
10.2 SLUŽBY VEŘEJNOSTI.....	116
10.3 SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI.....	120
10.4 PRAVIDLA ČESKÉHO PRAVOPISU (PČP).....	120
11. LEXIKOLOGIE A LEXIKOGRAFIE V ÚJČ ČSAV.....	123
11.1 LÍSTKOVÝ LEXIKÁLNÍ ARCHIV.....	123
11.2 PŘÍRUČNÍ SLOVNÍK JAZYKA ČESKÉHO.....	125
11.3 SLOVNÍK SPISOVNÉHO JAZYKA ČESKÉHO.....	126
11.4 SLOVNÍK LEXIKÁLNÍHO STANDARDU.....	127
11.5 SLOVNÍK SPISOVNÉ ČEŠTINY PRO ŠKOLU A VEŘEJNOST.....	128
11.6 AKADEMICKÝ SLOVNÍK CIZÍCH SLOV.....	129
11.7 K DALŠÍM ČINNOSTEM ODDĚLENÍ.....	130
11.7.1 Publikace teoretických lexikologických a lexikografických poznatků.....	130
11.7.2 Spolupráce na dalších ústavních i mimoústavních slovnících.....	131
11.7.3 Spolupráce s nelingvistickou veřejností.....	133
11.7.4 Popularizační činnost.....	133
12. TERMINOLOGIE V ÚJČ ČSAV.....	135
12.1 TERMINOLOGICKÉ KOMISE.....	135
12.2 ODBORNÉ NÁZVOSLOVÍ.....	136
12.3 HORNICKÝ SLOVNÍK.....	137
12.4 ARCHIV ODBORNÉHO NÁZVOSLOVÍ.....	138
12.5 TERMINOLOGICKÉ PŘÍRUČKY.....	139
12.6 SLOVNÍK SLOVANSKÉ LINGVISTICKÉ TERMINOLOGIE.....	139
12.7 SPOLUPRÁCE S NELINGVISTICKÝMI PRACOVIŠTI.....	140
13. FONETIKA V ÚJČ ČSAV.....	142
13.1 ORTOEPIE.....	143
13.2 VÝZKUM FYZIOLOGICKÉ ČINNOSTI MLUVIDEL PŘI FONACI Z HLEDISKA FONETICKÉHO.....	144
13.3 ANALÝZA A SYNTÉZA ŘEČI.....	146
13.4 Z DALŠÍCH PRACÍ.....	147
13.4.1 Spolupráce s domácími pracovišti.....	147
13.4.2 Spolupráce se zahraničními pracovišti.....	149
14. DIALEKTOLOGIE V ÚJČ ČSAV.....	151
14.1 ČESKÝ JAZYKOVÝ ATLAS.....	152

14.2	ARCHIV LIDOVÉHO JAZYKA.....	154
14.3	MĚSTSKÁ MLUVA.....	155
14.4	ZAHRANIČNÍ VÝZKUM.....	155
14.5	SLOVANSKÝ JAZYKOVÝ ATLAS (OLA).....	155
14.6	KARPATSKÝ JAZYKOVÝ ATLAS (OKDA).....	156
14.7	EVROPSKÝ JAZYKOVÝ ATLAS (ALE).....	157
14.8	VÝZKUM MLUVY ROMŮ.....	158
14.9	POPULARIZAČNÍ ČINNOST, SLUŽBY VEŘEJNOSTI.....	159
15.	STUDIUM VÝVOJE JAZYKA V ÚJČ ČSAV.....	160
15.1	STAROČESKÝ SLOVNÍK.....	160
15.2	KNIŽNÍ PUBLIKACE.....	165
15.3	EDICE.....	166
15.4	SPOLUPRÁCE S JINÝMI PRACOVIŠTI.....	167
16.	MATEMATICKÁ (KVANTITATIVNÍ) LINGVISTIKA V ÚJČ ČSAV.....	169
16.1	„PŘÍPRAVNÉ“ OBDOBÍ	169
16.2	ČESKÝ AKADEMICKÝ KORPUS.....	171
16.3	PUBLIKOVÁNÍ VÝSLEDKŮ PRÁCE ODDĚLENÍ.....	172
16.4	FREKVENČNÍ A RETROGRÁDNÍ SLOVNÍKY, KVANTITATIVNÍ CHARAKTERISTIKY FUNKČNÍCH STYLŮ.....	174
16.5	PERIODICKÉ SBORNÍKY	176
16.6	SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PRACOVIŠTI.....	176
16.7	KONTAKT SE ZAHRANIČÍM.....	177
17.	ONOMASTIKA V ÚJČ ČSAV.....	179
17.1	TOPONOMASTIKA.....	180
17.1.1	Soupis pomístních jmen (PJ).....	182
17.2	ANTROPONOMASTIKA.....	185
17.3	ONOMASTICKÁ TERMINOLOGIE.....	186
17.4	ONOMASTIKA VE SLUŽBÁCH VEŘEJNOSTI.....	187
17.5	SLOVANSKÝ ONOMASTICKÝ ATLAS.....	189
18.	MECHANOGRAFICKÁ LABORATOŘ ÚJČ ČSAV.....	190
19.	SEKRETARIÁT REDAKČNÍ RADY PRO VYDÁVÁNÍ SPISŮ J. A. KOMENSKÉHO (KABINET PRO VYDÁNÍ DÍLA J. A. KOMENSKÉHO) PŘI ÚJČ ČSAV.....	193
20.	ÚTVAR VĚDECKÝCH INFORMACÍ ÚJČ ČSAV.....	195
20.1	BIBLIOGRAFICKO-DOKUMENTAČNÍ ÚSEK.....	195
20.2	KNIHOVNA.....	198
21.	ÚSTAVNÍ ČASOPISY A VĚDECKÉ SBORNÍKY ÚJČ ČSAV.....	199
21.1	NAŠE ŘEČ	199
21.2	SLOVO A SLOVESNOST.....	200
21.3	PERIODICKY VYDÁVANÉ SBORNÍKY	202
21.3.1	Travaux linguistiques de Prague a Prague Studies in Mathematical Linguistics	202
21.3.2	Série Linguistica.....	202
22.	ČLENSTVÍ PRACOVNÍKŮ ÚJČ ČSAV V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH.	205
23.	ZÁVĚR.....	210
24.	PRAMENY A LITERATURA.....	224
24.1	PRAMENY.....	224
24.2	LITERATURA.....	224
25.	ABSTRACT.....	240
26.	SEZNAM PŘÍLOH.....	241
27.	PŘÍLOHY.....	245